

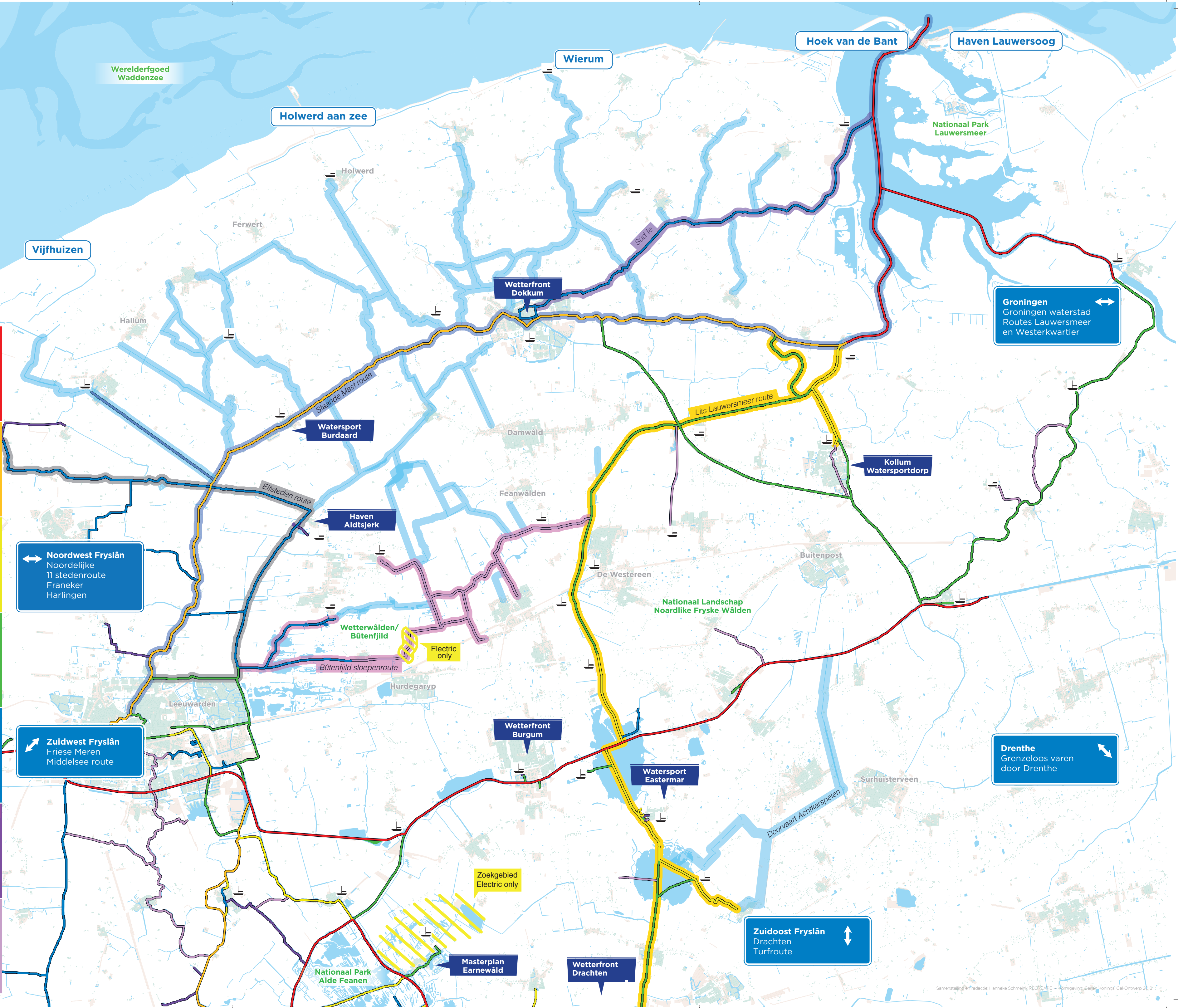
Waterrecreatievisie Noordoost Fryslân 2025

Legenda

- Haven
- Te onderzoeken routes
- Lits Lauwersmeer route
- Súd Ie
- Staanste mast route
- Elfsteden route
- Bûtenfjild route
- Minimale doarvaart hoochte
- Toegelaten diepgang

Recreatieklassen Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan (PVVP)

AZM	GROTE ZEEWAARDIGE BOTEN
30 m 2.10 m	
BZM	GROTE ZEILBOTEN
30 m 1.90 m	
CZM	ZEILBOTEN
30 m 1.70 m	
CM	GROTE MOTORBOTEN
3 m 1.50 m	
DM	MOTORBOTEN
2.50 m 1.30 m	
E	KLEINE ZEIL- EN MOTORBOTEN
2 m 1 m	
F	SLOEPEN
1.50 m 0.80 m	

Waterrecreatievisie Noordoost Fryslân 2025

'Land en water verbonden'

Deze kaart geeft de waterrecreatieambities van Noordoost Fryslân in één oogopslag weer. Wat hebben we de afgelopen jaren bereikt en gedaan? Waar zijn we nog mee bezig? En aan welke ambities werken we de komende jaren verder? U ziet en leest het op deze overzichtskaart.

Noordoost Fryslân schakel in vaarbestemming Noord Nederland

Waterrecreatie in Noordoost Fryslân staat niet op zichzelf. Onze regio is een belangrijke schakel in de ontwikkeling van de vaarbestemming Noord Nederland. We hebben dan ook een sterke relatie- en wisselwerking met doelgroepen en ontwikkelingen in aangrenzende gebieden.

Noordwest Fryslân
Franeke als uitvalsbasis voor de Noordelijke Elfstedenvaarroute en de Middelseeroute

Zuidoost Fryslân
Inzet op versterken beleving en ervaring Turfroute

Groningen
Investeren in vaarroutes door Westerkwartier en Lauwersmeer

Drenthe
Grenzeloos varen door Drenthe, versterken wisselwerking land- en waterrecreatie en aansluiting Duitse watersportmarkt

De waterrecreatievisie Noordoost Fryslân 2025 is een gemeenschappelijke visie van de gemeenten Achtkarspelen, Dantumadiel, Dongeradeel, Ferwerderadiel, Kollumerland c.a. en Tytsjerksteradiel en provincie Fryslân. Samenstelling van deze overzichtskaart: mei 2018.

Waar cultuur de wal raakt en de natuur vol water zit!

In 2013 is de strategische visie Waterrecreatie Noordoost Fryslân opgesteld. De vraag die destijds centraal stond was: Heeft de regio Noordoost Fryslân voldoende potentie om zich de komende jaren te ontwikkelen als watersportbestemming? En zo ja, wat is hiervoor nodig? Deze vraag wordt in het visiedocument met een volmondig "ja" beantwoord. In een brede consultatie met de regio hebben we gezamenlijk het volgende toekomstbeeld geschetst:

Noordoost Fryslân staat op de kaart als aantrekkelijk waterrecreatiegebied. Het vaarwegennetwerk is op orde en kenmerkt zich door een dicht netwerk van vaarten en kanalen en heeft een sterke verbinding met de cultuur en natuur in het achterland. De camper- en sloepenvaarder zijn de voornaamste doelgroepen. Met het vertroetelen van deze doelgroepen varen in hun kielzog ook andere waterliefhebbers die aangenaam verteren en verblijven in de regio.

Om ons toekomstbeeld te bereiken hebben we maatregelen uitgewerkt in een zestal strategische thema's en onder elkaar gezet in een projectenboek. Samen met het bedrijfsleven, provinciale en regionale organisaties werken we zo aan de realisatie van de waterrecreatieambities van Noordoost Fryslân. **Elke keer als we projecten weten te initiëren, uit te voeren en af te ronden zijn we weer een stapje dichterbij ons doel: Noordoost Fryslân als volwaardige watersportbestemming waar water en land zijn verbonden!**

Zes strategische thema's

Water en land verbinden

De waterrecreant geniet volop van het totale toeristisch- recreatieve aanbod in Noordoost Fryslân. Op kruispunten van vaarwegen, fiets- en wandelroutes kunnen recreanten in en uit de boot, op en af de fiets. Ze maken de overstap op het land of er juist vanaf om te varen, eten, overnachten of cultuurhistorische parels te bezoeken.

Vaarwegen verbinden

Noordoost Fryslân kenmerkt zich door een fijnmazig netwerk van vaarten en kanalen. Oude op- en trekvaarten zijn gerevitaliseerd en nieuwe doorvaarten en verbindingen zijn gerealiseerd tussen de hoofdvaarroutes en naar het Wad.

Bijzondere bestemmingen

Onze regio herbergt bijzondere bestemmingen die met veel aandacht voor beleving tot toeristisch-recreatieve bloei zijn gebracht. Bestaande watersportkernen zijn doorontwikkeld en nieuwe initiatieven zijn tot stand gekomen.

Promotie en positioneren

Bekend maakt bemind. Noordoost Fryslân is een aantrekkelijke vaarregio met goede verbindingen naar N-O-Z-W. Onze regio is verbonden door een groen lint van Nationale Parken, een Nationaal Landschap en Werelderfgoed Wadden. Ondernemers en overheden dragen dit samen uit.

Onderling verbinden

Ondernemers en overheden werken nauw samen om te komen tot kwaliteitsverbetering. We werken aan gebiedsgerichte promotie en product- en arrangementontwikkeling. Ook kennisoverdracht en de organisatie van de waterrecreatieve sector zijn onze speerpunten.

Duurzame regio

Karakteristiek in onze regio is het groen voortbewegen. Noordoost Fryslân is een E-regio met E-only vaarroutes. We hebben een regiodekkend netwerk van laadpunten voor fiets, auto en boot. Duurzaam ondernemen is de norm in de toeristisch-recreatieve sector.

Onze belangrijkste doelgroepen: campervaaarder en sloepenvaarder

Een campervaaarder vaart om een gebied te ontdekken. Net als een camperaar op het land zijn er veel praktische voorzieningen mee aan boord: mogelijkheden voor koken en overnachten, maar ook fietsen, wandelschoenen en visgerei. De campervaaarder vaart een kort tochtje van een paar uur en meer dan aan om lekker aan boord te relaxen of om het achterland te verkennen. Het zelfvoorzienende karakter draagt bij aan het gewenste vrijheidsgevoel: geen verplichtingen maar lekker ontspannen genieten van rust en ruimte, maar ook van gezelligheid en gezelschap. De campervaaarder is in essentie selfsupporting maar daarbij sterk gericht op voorzieningen en activiteiten aan de wal: fietspaden, musea, horeca en attracties. Is de verblijfsplek aangenaam en interessant? Dan wordt de verblijfstijd verlengd. Campervaaarders varen in Noordoost Fryslân vooral op motorboten van diverse pluimage: van luxe motorjachten en kruiser tot cabinsloep.

De sloepenvaarder maakt het liefst een dagtocht van een uur of zes, waarvan er vier varende worden doorgebracht. De overige twee uur zoekt hij 'verteer en vermaak' aan de wal. De sloepenvaarder zoekt graag drukte en gezelligheid op in dorpen en stadjes. Ook omdat de sloepenvaarder over het algemeen weinig voorzieningen aan boord heeft en dus afhankelijk is voor voorzieningen aan de wal waaronder horeca en verblijfsaccommodatie. De sloepenvaarder vaart op zowel klassieke sloepen, tenders (moderne versie van de klassieke sloep) als kleinere varianten.

Subgroepen

Wie varen er in het kielzog mee?

Naast de hoofdgebruikers kent onze regio belangrijke subgroepen die we gastvrij onthalen. Dit zijn bijv. sportvissers, kanovaaarders, suppers, rondvaartbedrijven, (kite)surfers, gebruikers van de staandemastroute, zeilers in het Lauwersmeer- en Wadden-gebied, vogelaars en campers. De gedachte is dat als wij de camper- en sloepenvaarder in Noordoost Fryslân weten te vertroetelen en het waterrecreatieve product voor deze hoofddoelgroepen op orde maken, wij er gelijktijdig voor zorgen dat de andere doelgroepen in hun kielzog meevaren en zo ook in onze regio aangenaam verblijven én besteden.

Wat hebben we al gedaan?

In 2000 startte provincie Fryslân het Friese Merenproject vanuit de brede ambitie om onze provincie als watersportbestemming nog aantrekkelijker te maken. Vanaf die tijd werd er in Fryslân flink geïnvesteerd in watersportkernen en vaarroutes. In onze regio werd er binnen de programma-lijn "Grenzeloos Varen" gewerkt aan het (beter) bevaarbaar maken van de:

- › Noordelijke Elfstedenvaarroute
- › Staande Mastroute
- › Lits Lauwersmeerroute
- › Electric only sloepenroute Wetterwâlden-Bûtenfjild
- › Strobosser Trekfeart

Naast op diepte en hoogte brengen, zijn aanlegfaciliteiten en diverse voorzieningen gerealiseerd o.a. in Eastermar en Aldtsjerk

Vanuit de wens om de bestedingen aan de wal en de toeristische kwaliteit te vergroten zijn met integrale masterplannen verbeteringen gerealiseerd in:

- › Wetterfront Dokkum
- › Wetterfront Burgum
- › Masterplan Earnewâld
- › Watersportdorp Kollum (1e fase)
- › Watersport Burdaard

Al deze projecten hebben hun plaats binnen onze waterrecreatievisie Noordoost Fryslân 2025.

Werk in uitvoering:

Waar zijn we nog mee bezig?

Het Friese Merenproject liep in 2015 af. Enkele projecten liepen nog door en vanuit onze waterrecreatievisie werden diverse projecten opgestart of doorontwikkeld. Hierna staan de belangrijkste waterrecreatieve projecten waar we op dit moment aan werken.

1 Súd Ie en Wetterfront Dokkum

Activiteiten en maatregelen

- › Bevaarbaar maken van de Súd Ie: van Dokkum naar Lauwersmeer voor Dm klasse.
- › Aanleg vispassages en natuurvriendelijke oeverzones.
- › Verbeteren informatie en voorzieningen voor waterrecreanten.
- › Aantrekkelijk maken waterkanten voor zowel water- als landrecreanten.

Bijdrage en beoogd effect

De Súd Ie vormt vanaf 2020 de nieuwe verbinding van Dokkum naar het Lauwersmeer. Dat maakt dat boten uit Dm klasse nu ook het mooie achterland van deze Friese Elfstedenstad kunnen bereiken. Daarmee ontstaat het rondje Dokkum, Lauwersmeer en terug via de Staandemastroute. Hiermee geeft het project invulling aan de behoefte van zowel waterrecreanten, de verhuursector, als de eigen inwoners. Vanuit het project Wetterfront Dokkum is de stad aantrekkelijker gemaakt voor waterrecreanten. Dit met als doel om langer verblijf te stimuleren.

2 Op- en trekvaarten bevaarbaar

Activiteiten en maatregelen

- › Inventarisatie naar mogelijkheden en kosten en baten van revitaliseren op- en trekvaarten.
- › Opwaarderen op- en trekvaarten naar enkele dorpen aan de waddenkust, afhankelijk van aanwezige kwaliteiten en mogelijkheden.
- › Verbinden Bûtenfjild in noordelijke richting via Eeltsjemaar met Noordelijke Elfsteden vaarroute en Dokkum.

Bijdrage en beoogd effect

Door het revitaliseren ontstaan dwarsverbindingen en aaneengesloten routes die het routenetwerk aantrekkelijker maken: voor sloepenvaaarders om dagtochten te varen en voor campervaaarders om de historische waterwegen te bevaren en de kernteren te bezoeken. Dit vergroot de toeristisch-recreatieve aantrekkelijkheid van onze (Waddenkust)regio.

3 Wetterwâlden-Bûtenfjild

Activiteiten en maatregelen

- › Herkenbaar, zichtbaar en beleefbaar maken van identiteit en verhalen van het gebied.
- › Versterken en stimuleren elektrisch (er)varen in gehele gebied.
- › Verbeteren passantenstructuur met aanleg-, zit- en schuilvoorzieningen.
- › Wegwijs maken van recreanten en toeristen door bewegwijzering en informatieverstrekking over land en water.
- › Nautisch aansluiten van de dorpen op doorgaande sloepenroute.
- › Verbinden Bûtenfjild in noordelijk richting via Eeltsjemaar met Noordelijke Elfsteden vaarroute en Dokkum (mogelijk maken van vaar rondjes), in westelijke richting met Kollum en wenselijk is in zuidelijke richting met Hurdegaryp

Bijdrage en beoogd effect

In de 1e fase is de vaarverbinding van de Grutte Wielen naar de Swemmer gerealiseerd: een sloepenroute (F klasse) met een specifiek electric-only deel. De route is een belangrijke doorgaande vaarverbinding tussen de staandemastroute Leeuwarden en de Lits-Lauwersmeerroute. Er volgt nu een 2e fase voor de verdere toeristische ontwikkeling van Wetterwâlden-Bûtenfjild om ervoor te zorgen dat investeringen gaan renderen.

4 Kollum Watersportdorp

Activiteiten en maatregelen:

- › Versterken blauwe as in regionale context; Kollum centraal en goed bereikbaar in vaarbestemming Noord Nederland voor Cm klasse.
- › Verbinden water en land door duidelijk en gastvrij welkom aan land- en waterrecreanten met aantrekkelijke entrees, duidelijke routing en het water in de kern zichtbaar en beleefbaar te maken vanaf het land.
- › Historie zichtbaar in het straatbeeld brengen door in oorspronkelijke staat herstellen van uitvoerhaven aan Ooster- en Westerdiepswal.
- › Geschiedenis laten beleven en ontdekken door ontsluiten van streekverhalen en organiseren activiteiten en evenementen.

Bijdrage en beoogd effect

In fase 1 is geïnvesteerd in een betere ontsluiting van en naar het Lauwersmeer en het Westerkwartier en draagt daardoor bij aan de ontwikkeling van Kollum als regionaal watersportcentrum. In fase 2 wil Kollum doorontwikkelen als Gastvrije Wisselplaats, met een sterke interactie tussen water en land, bezoekers en bewoners. Recreanten worden verleid activiteiten op het water te ondernemen en de omgeving in één of meerdere dagen te verkennen. Water zowel als drager om de leefbaarheid te behouden en te vergroten als wel de economie te versterken en te ontwikkelen.

5 Doorvaart Achtkarspelen

Activiteiten en maatregelen

- › Opstellen integrale gebiedsontwikkelingsvisie; vanuit basis vaarttraject De Leijen naar haven. Surhuisterveen voor Cm klasse met koppelkansen brede toeristisch-recreatieve ontwikkeling, natuurontwikkeling, waterberging en woningbouw.
- › Haalbaarheidsstudie; civiel technisch, maatschappelijk en financiële haalbaarheidstoets.
- › Bij positieve haalbaarheid; realisatie van doorvaart Achtkarspelen.

Bijdrage en beoogd effect

Achtkarspelen aan laten sluiten op routenetwerk geeft mogelijkheden voor een bredere ontwikkeling van recreatie en toerisme als ook een impuls aan de leefbaarheid van de gemeente. Voor waterrecreanten geeft het een verbinding naar het achterland met de turfhistorie. En bij doortrekken van de verbinding naar Gerkesklooster biedt het een aantrekkelijk en veilig alternatief voor het Prinses Margrietkanaal van en naar het Westerkwartier.

6 Waddenkustontwikkeling

Activiteiten en maatregelen

- › Sense of Place: Realisatie "magneten" langs de kust, in samenspraak met bewoners. Magneten vertellen verhaal van het landschap en de ontstaansgeschiedenis van het kustgebied.
 - › De Kromme Horne: Realisatie pier bij Wierum. Verbinding water binnendijs met water van Waddenzee.
 - › Holwerd aan zee: Ontwikkeling Holwerd als Waddenpoort.
 - › Terp fan de Takomst: Realisatie buitendijkse terp bij Blije als afspiegeling bestaande terpen aan opvaarten/slenken in oude kweldergebied.
 - › Vijfhuizen 'fan swiet nei salt': Naast nieuw gemaal, realisatie van kweldergebied waarin zoet en zout water in elkaar overgaan, wat kwelderplanten en wadvogels aantrekt. Realisatie nieuwe vaarroute naar de zeedijk.
- Naast deze projecten en ontwikkelingen aan de kust is de onderlinge verbinding een belangrijk item.

Bijdrage en beoogd effect

Projecten dragen bij aan ontwikkeling van de kust, een betere beleving van het Werelderfgoed Wadden en stimulering van de wisselwerking tussen Wad en achterland. Daarmee levert het niet alleen een bijdrage aan toeristisch-recreatieve ontwikkeling maar ook aan leefbaarheid en welzijn van inwoners. Elk dorp aan de kust geeft op eigen manier vorm aan de verbinding met de Waddenzee. Dit geeft een boost aan het beleven van het Wad en de kustregio.

7 Lauwersmeer op koers

Activiteiten en maatregelen

- › Rondje Lauwersmeer: Versterken van beleving, herkenbaarheid en beeldkwaliteit van het Lauwersmeer. Verbetering van infrastructuur en voorzieningen en hierbij rekening houdende met wensen van gebruikers: wandelaars, fietsers, vogelaars, watersporters en (sport)vissers.
- › Hoek van de Bant: opstellen gebiedsvisie.
- › Kollumeroord: Ontwikkeling gebied als toegangspoort naar het Lauwersmeer, inclusief uitkijktoren met tokkelbaan en Borneobrug, speelvoorzieningen en wandelroutes.
- › Diversen: MarBoeien, aanlegsteiger Esonstad, TOP Dokkumer Nieuwe Zijlen en Esonstad.

Bijdrage en beoogd effect

De projecten leveren een grote bijdrage aan het beter verbinden van land en water. Daarnaast wordt de beleving en herkenbaarheid van het Nationaal Park Lauwersmeer verbeterd.